

ADRIANA ELIAN

Text: Magda Cârneli

Ceea ce frapază imediat în prezența picturii semnate de Adriana Elian este libertatea interioară. O bucurie frenetică a culorii electrizante, o poftă a spontaneității gestuale maxime te izbește de la primele ei serii din anii '90 și până în prezent. O energie dezlănțuită a atacării pânzei, aparent fără nicio autocenzură morală sau constrângere intelectuală, constituie pariul pe care artista îl face în primul rând cu ea însăși. Refuzând compromisurile pe care femeile le-au tot făcut de-a lungul timpului și chiar în modernitate pentru a fi acceptate în lumea elitistă a artei, Elian pare că pictează cu o totală franchețe numai ceea ce-i place, ceea ce o inspiră irepresibil în momentul prezent. De aceea pânzele ei au atât energie debordantă, ce se transmite fluidic privirii noastre uimite, acaparate, exultând la rândul ei sub valul de beție cromatico-gestuală. Elian e un fel de pictor-șaman care-și transmite pulsionile și revelațiile prin scurtcircuite psiho-emoționale de un înalt voltaj vizual.

Elian a fost printre primele femei-pictor de la noi care din anii '90 încoace au atacat stereotipurile feminine pentru a-și clama o apartenență de gen non-concesivă și a-și afirma decomplexat identitatea. Lumea ei imaginară e funciarmamente feminină, obsedată de trup și îmbibată de senzualitate, pe care o revărsă nonșalant peste obiecte și situații. Istoria artei e pentru ea un depozit de sintagme și aluzii culturale legate în primul rând de feminitate, pe care le tratează cu dezinvoltură, ironie sau umor. Cum singură mărturisește, Elian propune „o perspectivă caldă, blândă, îngăduitoare, lipsită de violență” asupra corpului feminin atât de maltrat de ochiul și penelul masculin de-a lungul istoriei. Domesticul, un intimism afișat, dar și mirajele mediatiche sau comerciale, constituie câmpul ei predilect de investigație, din care Elian extrage acele detalii ce frapază prin calofilia superlativă sau prin aciditate emoțională. În figurativismul „psiho-erotizant” pe care-l afișează dezinhibat, ea nu se dă înapoi de la o senzualitate uneori sarcastică, alteori transfigurată. Celebrele ei nuduri și flori uriașe, invadatoare, sunt o demonstrație de virtuozitate opulentă, barocă și în același timp detașată.

Nici kitschul nu o lasă indiferentă, dimpotrivă, o provoacă și-i încearcă limitele proprii artisticității. Kitschul, această imagerie colectivă unanimă a zilelor noastre, instilată prin mass-media și social-media până în cele mai intime pliuri ale sensibilității noastre post-ultra-meta și trans moderne. Din prezența lui copleșitoare – publicitate, benzi desenate, jocuri electronice, romane roz (soap opera), tapete înflorate, telenovele etc. – Elian își construiește un univers pictural recunoscutibil – fals sentimental, fals glamour, fals voyeuristic – care ne provoacă ipocriziile și ne biciuiește spiritul critic, tentat de plăcerea pură a unei vizualități copleșitoare.

Cu o naturalețe câștigată din experiența unei vieți trăite în intimitatea atelierului, parcă indiferentă la succes, Elian își permite uneori și libertatea diformului și

What immediately jumps out when gazing upon an Adriana Elian painting is the inner freedom. A frenetic joy of electrifying color and the lust of gestural maximalist spontaneity strike you from her first '90s series to her current work. An unleashed energy of tackling the canvas, devoid of any moral self-censorship or intellectual constrictions at first sight, is the gamble that the artist takes with herself.

Rejecting the compromises that women have been making throughout history and even during modern times in order to gain recognition from the elitist art world, Elian seems to be painting with a blunt sincerity she delights in, which irrepressibly inspires her currently. That's why her canvases possess such an exuberant energy that fluidly engages with our entranced, amazed gaze which in turn revels under the gestural-chromatic wave. Elian is a sort of shaman-painter that transmits her vibrations and revelations through psycho-emotional, high visual voltage short-circuits.

Elian was one of the first local women-painters who, since the '90s, have been fighting against the feminine stereotypes to assert an unapologetic gender expression and affirm their own defiant identity. Her imaginary world is essentially feminine, body-obsessed and dipped in sensuality that she nonchalantly pours over objects and situations. To her, art history is like a depository of phrases and cultural allusions mostly related to femininity which she tackles with levity, irony, or humor. As she states herself, Elian proposes “a warm, soft, lenient, violence-free perspective” on the female body, which has been used and abused by both the male gaze and brushstrokes throughout history. Domesticity, a visible form of intimacy, as well as the media and commercial mirages make up her predominant investigative field, from which Elian finds those startling details that dazzle through superlative purple prose or emotional acidity. In the “psycho-eroticizing” figurative realism she unabashedly exhibits, she doesn't shy away from a sensuality that is sometimes sarcastic or transfigured. Her infamous nudes and giant, invasive flowers are a demonstration of opulent virtuosity that is at once baroque and detached.

She doesn't recoil from kitsch, on the contrary, it pushes her to go beyond the threshold of her own artistry. Kitsch, this collective unanimous contemporary imagery, instilled through media and social media in the most intimate folds of our post-ultra-meta, trans-modern sensitivities. From its crushing presence – advertising, comic strips, video games, soap operas, romance novels, floral tapestries, etc. – Elian builds a recognizable pictorial universe for herself, falsely sentimental, artificially glamorous, counterfeit voyeuristic that nabs at our hypocrisies and lashes our critical spirit tempted by the pure pleasure of an overwhelming visuality.

With an ingenuity that comes from living in the intimacy of the studio, apparently indifferent to success, Elian sometimes allows herself the freedom of the disfigured and the repugnant if they contain a seed

urâtului, dacă acesta conține un strop de adevăr uman expresiv. Ea poate aborda și teme grave, dramatice, în care primează tensiunea culorilor sumbre și compozițiilor încrâncenate. Dar ce frappează în producția ei sunt numeroasele lucrări unicate, care, fără să facă parte din serii, propun o altfel de coerență stilistică la nivelul întregii opere, stabilită pe forța impulsului creativ genuin care surprinde mereu în infinitatea banalului acea scânteie de creativitate „inspirată”.

Artistă complexă și prolifică, am impresia că Elia nu este cunoscută pe măsura intensului ei talent. După un moment de vârf în jurul anului 2000 (legat și de o perioadă de creație trăită în Franța), numele ei pare mai puțin vehiculat în ambianța bucureșteană. Poate faptul că trăiește la Cluj, fără a face parte din „Școala de la Cluj”, a jucat un rol în această relativă marginalizare mediatică. Sau faptul că, dintr-un nonconformism înnăscut, nu ține la înregimentare într-o „școală” și nici la auto-promovare în mediul românesc (în care nu există încă agenți de artiști ca în Occident, și nici măcar suficienți critici de artă, curatori sau galeriști).

Mult mai relaxată față de glorie, recunoaștere sau înregimentare într-un curent, o modă, o școală, Elia a ajuns la o maturitate debordantă și totuși echilibrată. O artistă remarcabilă.

of expressive human truth. She also addresses big, dramatic themes where the tension of dark colors and twisted compositions prevails. What really stands apart in her body of work are the many one-of-a-kind pieces, which, while not belonging to a series, suggest a type of overarching stylistic coherence established through the strength of the genuine inventive impulse that never fails to capture that “inspired” creative spark within infinite banality.

A complex and prolific artist, I feel like Elia has not had the recognition worthy of her intense artistic talent. After a surge in popularity around the year 2000 (also related to her living and working in France for a while), her name seems less often present in the Bucharest milieu. Perhaps the fact that she lives in Cluj without adhering to the “Cluj School” group has factored into her relative media marginalization. Or perhaps the fact that, through native nonconformity, she frowns upon belonging to a “school” and rarely promotes herself in the Romanian context (a place where art agents are inexistent and there are barely enough art critics, curators, or gallerists).

With a much more relaxed attitude towards glory and recognition or being part of a trend and school, Elia has reached a staggering yet balanced maturity. A remarkable artist.

Translated by andra nikolayi

